

elektronická

KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 23 - březen 2012

**Aktuálně
Jarní sraz
*Navigamus se blíží***

**Metodika
Jak zapojit výcvik záchrany
lodě do programu**

Naplnit svůj slib

Kapitáni a kapitánky!

Jaro začalo tvrdě útočit na sníh a v řekách je dost vody. Ve chvíli, kdy toto pišu, nevím o pojmu „moc vody“ čili o ničících záplavách, na které jsme si v poslední době téměř zvykli.

Zcela jistě každý oddíl a přístav tu „svou vodu“ odemkne, pokřtí, letos ponejprv spluje.

Dobrě nám tak.

Voda je živel, který máme rádi a se kterým si hrajeme.

Aby to nebyl živel, který nám ublížuje, musíme k němu mít i patřičnou úctu, kterou nevyjadřujeme pouze romantickými obřady. Ta úcta spočívá i v respektování nebezpečí.

Mám na mysli vodácké dovednosti, znalosti a návyky (spolu se schopnostmi tomu módně říkáme kompetence), které vštěpujeme už téměř malíčkým a čím více stoupáme po „služebním žebříčku“, tím víc k tomu přibíráme odpovědnost za druhé.

Na nejvyšší šprušli stojící Hlavní kapitanát se k oné míře odpovědnosti hlásí svými dvěma vyhláškami: č. 3/2011 o bezpečnosti na vodáckých akcích a č. 7/2011 o kvalifikacích vodních skautů.

Protože opakování je matkou moudrosti a protože jedním z hřichů je opovážlivé spoléhání na milost Boží, přečtěte si je nyní na začátku vodácké sezóny znova.

Ano, jsme organizací dobrovolníků a je na každém, co za dobrovolnost považuje. Ale té jarní vodě je jedno, zda nese nebo topí profesionála nebo dobrovolníka.

Tuto myšlenku se ze své šprušle snažím opakovat i na místech v Júnáku nejvyšších, abych dokázal, že

obsah vyhlášek se nevztahuje pouze na skauty vodní, hlavním kapitanátem řízené.

Vyhláška je však věc administrativní, její tvůrce má i morální odpovědnost za její naplňování. Proto máme ještě jeden pokyn, který doporučuje vodáckým krajům, respektive krajským kapitánům pořádat kurzy a zkoušky vodáckého minima, řečené Kapka, pro své skautské okolí a nabízet je i nevodákům.

V průběhu letošního jara se tak budou konat kurzy v kraji Jihočeském, Libereckém, Pardubickém a Moravskoslezském (chystají-li se i v dalších, není mi povědomo). Tyto kurzy považuji za vodácké plnění nápisu na našich opascích, příkazu „Služba“ a třetího bodu skautského slibu.

Vedle těchto kurzů probíhá ještě jeden zvláštní zajišťovaný pražským 4. přístavem a přímo hlavním kapitanátem. Má neobvyklý oficiální název Vedoucí dětí a mládeže se zaměřením na vodácké, (příp. horolezecké nebo cyklistické) aktivity (do 18 let) a z našeho pohledu spojuje obsah čekatelské zkoušky se zkouškou vodáckého minima.

Podmínky jsou neúprosné – omezený věkový limit pro uchazeče a omezený časový limit pro organizátory. Leckdo se může nad spojením dvou témat poušmat a utrousit cosi o rychlokvašení.

Možná. I když se všichni vynasázíme, aby formálnost byla snížena na minimu.

Posláním tohoto kurzu je v praxi ověřit obsah a metodické nástroje. Podaří-li se to, posuneme obsah vodáckého minima jako doplněk čekatelské zkoušky na celostátní úroveň, protože se stane součástí výstupu celého projektu Klíče pro život.

Děkuji všem, kteří se do projektu pustili, děkuji všem, kteří se pouštějí do pořádání Kapky ve svém regionu.

Přeji všem, kdo odemknou nebo už odemkli svou vodu, aby ji odemkli klíčem pro život.

Váš Vezír

Navigamus se blíží

2

Jarní sraz kapitánů

4

Novinky v novém 6 programu

6

1. význam	2. význam	3. význam
Český rozhlas	Český rozhlas	Český rozhlas
Český rozhlas	Český rozhlas	Český rozhlas
Český rozhlas	Český rozhlas	Český rozhlas
Český rozhlas	Český rozhlas	Český rozhlas

Mokré dějiny

11

Výcvik záchrany lodě

14

Navigamus se blíží

Čím více se blíží začátek června, tím více napišo má tým Navigamu. A potýkáme se jak s problémy, tak s příjemnými událostmi.

Vzhledem k malému počtu při-

hlášených PTP byla registrace prodloužena až do 15. 3. Popostrče všechny potencionální kandidáty starší 16 let ve vašem okolí. Bez pomoci PTP se Titanic neobejde.

Ke stejnemu datu končí i registrace výprav, i zde se čas krátí. Ne-propásněte tento termín, ať nemusíte platit navýšený účastnický poplatek.

Do předprogramu se přihlásilo již 48 skupin, takže boj o ty nejlepší lístky bude líty. Až do 31. března máte šanci se zapojit do druhého velkého úkolu a stále samozřejmě do průběžně se objevujících ma-

lých úkolů.

Na jarním srazu kapitánů budete mít poslední příležitost zeptat se nás osobně na vše, co vás ještě zajímá. Těšíme se na vaše dotazy.

Bolevecké rybníky podruhé

V povodí soustavy se nachází přírodní rezervace Petrovka a Kamenný rybník, přírodní památka Doubí a areál borovicového arboreta Sofronka.

Rybníky představují významnou ornitologickou lokalitu. V jejich okolí je zaznamenáno pozorování více než 160 druhů ptáků. Běžnými druhy ptactva na hladině bole-

veckých rybníků jsou v současnosti kachna divoká, lyska černá, labuť velká a potápka roháč.

Od svého vzniku byly rybníky využívány pro chov ryb, od počátku 20. století roste zájem o rekreační koupání. Dle Městské hygienické stanice je voda vhodná pro koupání. Vlastníkem celé soustavy s výjimkou rybníka Strženka je město Plzeň.

Historie je ale místy pohnutá. Na konci 19. století zažalovala Plzeň společnost Dolové a průmyslové závody v Třemošné (dříve společnost J. D. Starcka). Důvodem bylo znečištěování rybníků Velkého, Seneckého a Košináře důlními vodami z opuštěných dolů. V půlce října 1901 došlo k odběru vzorků a posouzení přítomnosti živoči-

chů. Spor se vyřešil až v roce 1913 vyplacením odškodného plzeňské obci.

V sobotu 17. července 1965 se nad Plzní prohnala průtrž mračen. Ve večerních hodinách se přívalovou vodou provalila hráz Vydy-máčku. Jeho vody zachytily Senecký rybník, jehož hráz však následujícího dne tlak nevydržela a provalila se také. Poté byl zjištěn průsak i na hrázi Velkého Boleveckého rybníka. Při zpěvňování jeho hráze pomáhalo i vojsko, ale přesto se na jednom místě v odpoledních hodinách voda částečně provalila, ovšem bez větších škod. Obyvatelé, bydlící v těsné blízkosti, byli mezi-tím vystěhováni.

Cena a termíny

- registrace od 1. 12. 2011 do 15. 3. 2012
- do 27. 5. bude možné měnit osoby (kus za kus)
- cena (účastníci): 700 Kč při zaregistrování počtu účastníků do 15. 3. 2012 a zaplacení účastnických poplatků do 15. 4.
- cena (účastníci): 850 Kč při pozdější registraci nebo úhradě poplatků
- storno poplatek: 300 Kč/osoba, při snížení počtu účastníků po 15. 3. 2012
- cena (PTP): 400 Kč (registrace + zaplacení 200 Kč do 15. 3.; na místě doplatek 200 Kč, který bude vrácen při odjezdu po úplném ukončení prací na tábořišti)

Pojed' na Navigamus jako PTP!

Navigamus se jako každá podobná velká akce neobejde bez pomoci mnoha ochotných rukou, které zajistí pro účastníky ty nejlepší zážitky. Pro hladký průběh akce ještě mnoho takových párů chybí.

Přidejte se a užijete si i spoustu zábavy!

PTP = práce + tým + plavba

POSÁDKA TITANIKU POTŘEBUJE PRÁVĚ TEBE!

STÁLE JE MOŽNÉ SE NA NAVIGAMUS REGISTROVAT JAKO PTP!

- Cena jen 400 Kč / osobu - při plné účasti a deregistraci v neděli 10. 6. 2012 večer (po provedení úklidu tábořiště) bude vrácen částka ve výši 200 Kč
- Více info na
www.navigamus.cz/registrace
www.navigamus.cz/o-akci/ptp
- Kontakt: Daniel Souter – Dan (ptp@navigamus.cz)

Na činnost Sítě vodních skautů poskytly od vydání minulého čísla do uzávěrky tohoto čísla eKP dobrovolný desetikorunový příspěvek za každého registrovaného člena následující přístavy a oddíly:

323.09	PVS Omaha Plzeň	1 180 Kč
216.07	PVS Modrá kotva Liběchov	380 Kč

Zvláštní příspěvky na činnost KVS zasílejte na účet KVS 2300183549/2010 (FIO banka a.s.) pod variabilním symbolem (pro rok 2012) 92xxxxy, kde xxxx je číselný kód označující číslo okresu a přístavu (střediska).

Přihlašování na ČLKVS Námořní akademie 2012 prodlouženo!

Už víte, co budete vy anebo vaši roveři dělat o prázdninách? Máte ve svém okolí někoho staršího 15 let, kdo stále váhá?

Potom pro vás máme dobrou zprávu. Přihlašování na letošní ročník čekatelského lesního kurzu Námořní akademie bylo prodlouženo do 15. dubna!

Ale cím dřív se přihlásíte, tím lépe pro vás, budete mít více času na vypracování domácího úkolu. Tak neváhejte a přihlaste se!

Více informací a přihlášku najdete na www.namorniakademie.skouting.cz

Těší se na vás Tým NA!

O dvanácti měsíčích

Po tomto měsíci, kdy jsem byl šéfredaktorem eKP, se nedivím, že se do této funkce nikdo nijak zvlášť nežene. Neznamená to, že by tato práce byla složitá či přehnaně náročná. To ne, ale skloubit ji s úkoly do školy, brigádou, koníčky, vedením oddílu a dalšími aktivitami se občas jevilo jako nemožné. Avšak s menší úpravou denního režimu

bych si dokázal představit, že bych tuto funkci vykonával i další měsíc a klidně i ten po něm. Jen si nenechat ujet vlak hned na začátku...

Na druhou stranu Kapitánská pošta funguje skoro sama od sebe. Většina redaktorů/dopisovatelů články posílá dobrovolně s předstihem a bez remcání. Takže pak stačí napsat jen pář e-mailů dalším

spolupracujícím grafomanům, zkontrolovat pravopis a šup s tím ke grafikovi do sazby. (Ten už to má horší, řekl bych.) Nic složitého! Takže pokud neodkládáte povinnosti na poslední chvíli jako já, pak se ničeho nebojte a zkuste si „odšéfot“ alespoň jedno číslo eKP!

Tomáš Nechvátal - Tom

Jarní sraz v Havlíčkově Brodě

Sraz se blíží, uvidíme se již 13. - 15. 4. Pro připomenutí ještě důležité termíny – přihlašování začíná v pondělí 12. 3. a končí v úterý 3. 4. Stejně jako na minulých srazech si budete moci zvolit z několika volitelných bloků a poskládat si tak sraz dle vlastní chuti. Nezapomeňte také uvést, která jídla chcete, ať se zbytečně nevaří víc porcí a neplýtvá jídlem.

Jarní srazy jsou více zaměřené na vodní hrátky, a proto nás tentokrát čeká velký závod na pramích. Mrzí vás, že to vaše děti na Třech jezech sousednímu městu nenatřely? Máte dojem, že máte ještě dost síly, abyste svou rychlosť předvedli ostatním? Budete mít příležitost. Sázava se těší na všechny.

ny vítězstvíčitivé posádky. Podíváme se zblízka i na metodiku pádlování, abyste mohli vylepšit také svou oddílovou praxi.

Krásy Havlíčkova Brodu budete moci samozřejmě poznat i pěšmočí při hře.

Pokračovat bude i modulová kapitánská zkouška, a to testem z meteorologie a teorie a metody pádlování a zkouškou z psychologie. Připravena bude i další přednáška.

Plánujeme další vzdělávací programy pro vedoucí oddílů i středisek, nově snad také pro instruktory kurzů. Dozvíte se novinky z náčelnictva a budete mít poslední šanci položit osobně dotazy přípravnému týmu Navigamu. Zároveň je na čase rozhodnout o tématu dalšího Navigamu, které by se mělo opět oznámit na konci tohoto Navigamu. Sraz je k této volbě ideální příležitostí, neboť každý, kdo má zájem, se může vyjádřit nebo dát svůj návrh. Budeme se bavit i o nadcházejícím závodu Přes tři jezy. A úplný začátek na konec – po prezentaci práce HKVS

jsou na programu minule úspěšné seznamovací hry, neboť jste vyjádřili přání je zopakovat. Ani „srazoví nováčci“ tedy nemusí mít obavy, že by zůstali celý víkend opuštěni. Kompletní program naleznete začasu na webu HKVS.

Na závěr několik praktických informací. Po zkušenostech z minulých srazů upozorňujeme, že:

- psům (a ostatním zvíratům) je vstup na sraz zakázán,
- není možné vracet část účastnického poplatku např. při nevyčerpání jednoho jídla. Případné nestandardní případy budeme řešit individuálně a PŘEDEM!
- při nezaplacení zálohy předem je platba na místě dražší (400 Kč),
- není možné přijet na sraz bez přihlášení – i pokud chcete přijet jen na chvíli se podívat, nahlaste se dopředu (např. mailom), tj. nejpozději do 3. 4.

Jarní ÚSK – 13.–15. 4. 2012 (ZŠ Havlíčkův Brod)

přihlašování: 12. 3. - 3. 4. 2012

účastnický poplatek: 350 Kč (na místě 400 Kč), nevratnou zálohu 200 Kč zaplať do 6. dubna na účet KVS: 2300183549/2010 (POZOR NOVÉ ČÍSLO). Variabilní symbol XXXXX (místo písmen doplnění číslo přístavu/střediska) a do poznámky uveď svůj kód, který obdržíš v potvrzovacím mailu o přijetí přihlášky. Pokud budeš platit za víc osob najednou, uveď kódy za VŠECHNY, za které platíš!

Programový tým srazů VS hledá nové spolupracovníky s nápady a chutí se zapojit – zn. spěchá

Programový tým srazů VS hledá nové spolupracovníky s nápady a chutí se zapojit – zn. spěchá

Chceš, aby se srazy stále zlepšovaly a pokračovaly stejným směrem? Staň se členem programového týmu! Budeš mít možnost zkoušet si plánování a jiné instruktorské dovednosti.

Současný dvoučlenný tým se po čtyřech srazech cítí už lehce vyčerpán a dost vycucnut a taky musí pracovat, studovat, rýsovat, psát diplomové práce, kreslit domečky, učit se na státnice a navíc se

taky skautsky vzdělává, instruktoruje na VLK, pracuje pro HKVS, pilně píše články a navíc alespoň občas chce spát a mít čas jen na sebe, proto hledáme spolupracovníky, kteří se spolu s námi budou na srazech podílet a vytvářet jeho program a koncepci.

Nemusíš mít žádnou speciální kvalifikaci, stačí jen chuť a zájem! Nevadí, jestli jsi do teď na srazu nebyl(a), nové pohledy neovlivněné minulostí uvítáme!

Pokud o tom jenom přemýšlíš, ozvi se na dytta.k@gmail.com.

Pokud bys rád pomohl(a) třeba jen s dílčími programy, tak se nám taky ozvi!

Na nové spolupracovníky se těší programový tým – Dytta & Liška

KLŠVS 2012

Kdo zaváha, neplave!

Už jen pář míst zbylo v letošním ročníku Kapitánské lesní školy vodních skautů. Vedete oddíl vodních skautů? Potřebujete si prodebatovat a osvojit součásti Nového programu Plaveb Žabičky a Čolka?

Nebo si chcete třeba „jen“ splnit kvalifikaci instruktora vodní turistiky (IVT - MŠMT)?

V pěším oddílu jezdíte na vodu, k vodě, či si občas zaskočíte přitopit se na bazén?

Pro vás všechny má Kapitánka nachystanou spoustu překvapení, ale i hromadu zkušeností od vody.

K tomu pro neznalé seznámení s loďmi, kajaky a legendární oplachtěnou Oskarkou - skautskou pramicí P550, která je základem vodního výcviku šestky v družinovém systému.

Spěchejte, registrace na letošní KLŠVS 2012 se brzo uzavře.

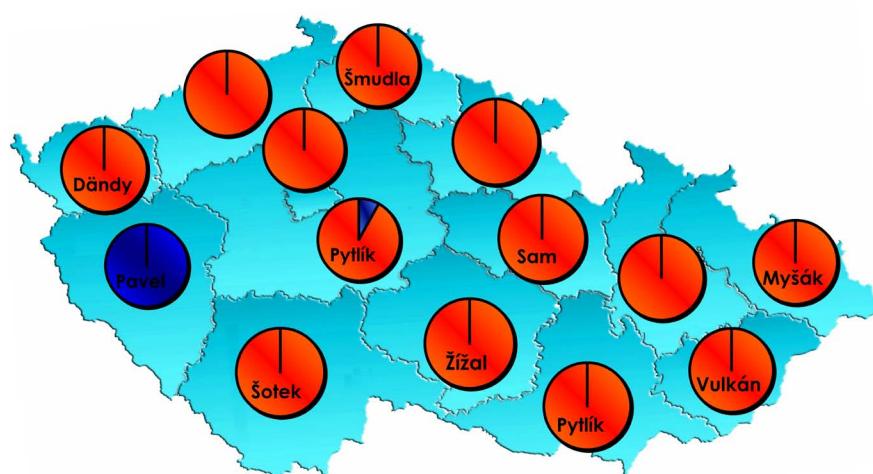
Zve vás tým KLŠVS 2012

Vodácké desetikoruny k 1. březnu

„Vodáckou desetikorunu“, zvláštění příspěvek na provoz Sítě VS, odesílá přístav VS nebo oddíl VS prostřednictvím svého střediska po registraci, zpravidla do jarního srazu. Příspěvky ve výši 10 Kč za registrovaného člena se posílají na účet KVS 2300183549/2010 pod variabilním symbolem (pro rok 2012) 92xxxxy, kde xxxx je číselný kód označující číslo okresu a příslušného střediska. V případě platby za více předchozích let je variabilní symbol 90xxxxy.

Příspěvky je možné zaplatit i hotově na srazech kapitánů

Za všechny „vodácké desetikoruny“ zaslány v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.

Stav zaplacených zvláštních příspěvků na rok 2012: kruhové grafy ukazují podíl zaplacených a nezaplacených příspěvků v kraji. Modré pole označuje příspěvky zaplacené, červené nezaplacené.

Co vše jsme vám připravili pro snazší práci s Plavbami?

Výchovní zpravodajové HKVS ve spolupráci s programovým odborem Junáka připravili řadu podpůrných materiálů, které vám mohou pomoci při vaší oddílové činnosti, pokud pracujete s Plavbami Čolka a Žabky. Jejich kompletní přehled naleznete na webu HKVS i Skautské křížovatce, kde jsou též ke stažení, a základní informace vám přinášíme i v tomto článku. Co vše je pro vás tedy připraveno?

NOVÁČEK A PLAVBY

Nejdůležitější součástí programové nabídky jsou samotné stezky, v našem případě nazvané Plavby. Stejně jako u ostatních variant máme Nováčka a na něj navazující tři stupně. V každém z nich se sourozenci Čolek a Žabka plaví se svým dědou Jackem na jeho lodi Diamond jedním mořem či oceánem. Začínají ve Středozemním moři, kde se odehrává první stupeň, pokračují do Atlantiku (druhý stupeň) a vše se pak uzavírá v Tichém oceánu, kde končí jejich příběh, doprovázející třetí stupeň.

Plavby jsou ke stažení na internetu a ke koupi v TDC, JUNu i dalších správných skautských prodejnách.

SHRNUTÍ PŘÍBĚHU

Příběh Čolka Žabky je ve plavbách vyprávěn převážně pomocí komiksů. Pokud byste ale potřebovali při přípravě programu rychle zjistit, co všechno se v příběhu stane, jaké v něm jsou postavy, jaké jsou jejich charaktery či kde se zrovna příběh odehrává, můžete využít stručné shrnutí, kde jsou klíčové informace popsány na dvou stranách.

OBRÁZKY

Většinu obrázků z plaveb si lze stáhnout na webu a využít je pro vaše vlastní diplomy, nástěnky, účastnické listy, omalovánky, povánek na akce, oddílový web či časopis.

1. stupeň plavby		ČOLEK A ŽABKA VE STŘEDOZEMNÍM MOŘI	
CO UMÍM A ZNÁM			
zahrnuje			
tři plavobové hry. Při jedné z nich, v eství. Na konci každé hry, se mi hra libila či neolibla. stím zuby, myju si před jídlem			
je zkusím znova. Pokud se by, žádám			
okřízení nohou/ t jednoho dne. žáků			
, - na výpravě, - na tábore, na kam zavolám, když potřebuj o všechn z nich. lu po schůzce.			
i dívám pozor na značky, rá vidím nejčastěji. tlo aktivit			
sesednutí/pochodových značek (o bodování vybavení. iná pohádka kterou jsem			
káci			
kdyby volal o pomoc vati a neulívat se. Pokud ika namaloval smajlíka. ne ruze z lodě ven nebo ida rádo a vesta. itan našeho oddílu. blikajícem potopíme pod			
chování i výrobu			

V tabulce na jednom místě najdete všechny aktivity ze všech podob stezky.

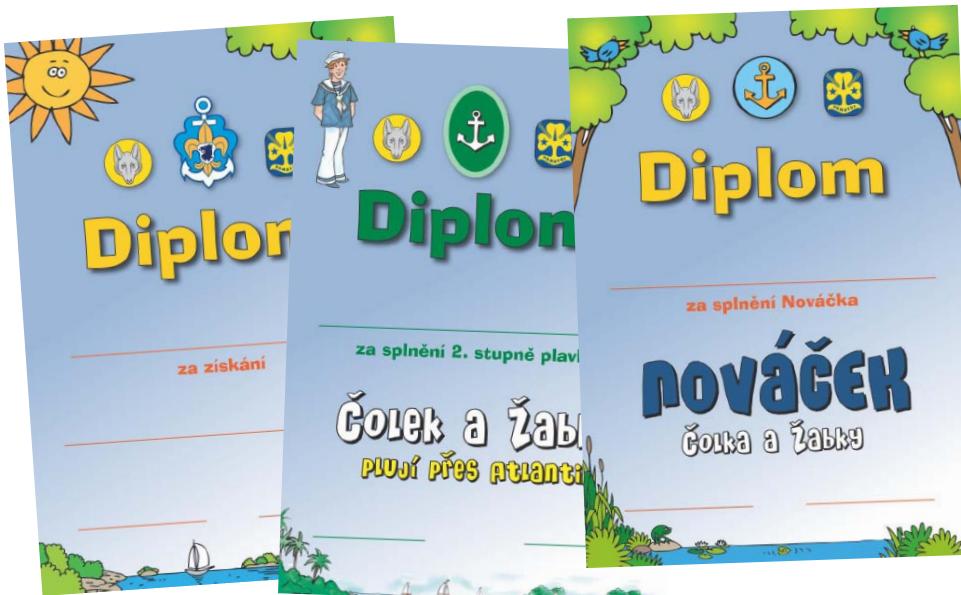
U každé také jednoduše zjistíte, kdo je potvrzovatelem. Toho se dá využít ve chvíli, kdy například hledáte všechny aktivity, které může potvrzovat někdo konkrétní, například rodiče nebo šestka.

NÁLEPKY

K nejrůznějším účelům se mohou hodit malé modré samolepky s kotvou. Jejich hlavní využití může být ke sledování postupu v plavbách (plnění aktivit) například na nástěnce, třeba v tabulce s vypsanými body stezky, v bodování členů nebo na postupové mapě. Samolepky lze ale v případě zájmu použít i k „obyčejnému“ oddílovému či družinovému bodování, případně podle vašich dalších potřeb.

Modré samolepky o průměru necelé 2 cm se dají

objednat v e-shopu TDC po tisíci kusech za 40 Kč.

DIPLOMY

Jako odměnu za splnění Nováčka či daného stupně můžete dát svým vlčatům, světluškám a žabičkám diplom. K dispozici je také pátá verze diplomu k univerzálnímu použití podle vašich potřeb.

METODIKA K PLAVBÁM

Po všech posunutých termínů by během jara měla konečně vyjít i celková metodika k používá-

ní stezek, cestiček a plaveb vlčat, světlušek a žabiček. Naše kapitola k symbolickému rámci plaveb je však již více než půl roku připravena a je pro vás k dispozici na webu HKVS v sekci Metodika.

PREZENTACE PLAVEB

Ti z vás, kteří se na podzimním srazu kapitánů v Plzni, resp. v Chotíkově účastnili programu o našich nových plavbách, znají powerpointovou prezentaci, která stručně shrnuje vše potřebné,

co je o plavbách a jejím používání třeba vědět.

NÁŠIVKY

Jak již asi víte z minulých čísel Kapitánské pošty, k zakoupení ve skautských prodejnách a e-shopech jsou i všechny tři nášivky za splnění každého jednoho ze tří stupňů plaveb. Na nášivkách je symbol kotvy a jsou barevně odlišeny podle barev jednotlivých stupňů (modrá, zelená, oranžová).

DALŠÍ NÁPADY?

Jak sami vidíte, připravili jsme pro vás opravdu velké množství pomůcek, které vám mohou usnadnit či zpříjemnit práci s plavbami. Většina z nich je navíc úplně zdarma nebo za velmi malé peníze. Využívejte je proto podle své libosti a potřeb. Pokud ale máte nějaký vlastní nápad, co by bylo dobré udělat jako další podpůrný nástroj pro práci s plavbami, prosím, napište mi na mail: vychovny@hkvs.cz. Všechny nápadы jsou vítány!

Pavlík

Využijte kompletní programovou nabídku pro vodáky!

- Nováček Čolka a Žabky
- Plavby Čolka a Žabky (3 stupně)
- nálepky a nášivky k plavbám
- Nováček pro vodní skauty a vodní skautky
- vodácké doplňky stezky pro skauty a skautky (4 stupně)
- vodácké výzvy (vč. nášivek)

Vše k dispozici v e-shopu TDC!

Zapomenuté stopy Rösslera-Ořovského

Mnohé skautské knihovničky před časem obohatila nově vydaná kniha Otto Janky „Čas skautů“. Nová publikace obsahuje dvě desítky čtivých medailonů nejrůznějších osobností, jejichž život a dílo souvisí buď se vznikem skautingu nebo kteří svůj život skautským ideálům a skautské činnosti přímo zasvětili. Dočist se tak můžete o myšlenkových předchůdcích skautského hnutí, tak jeho zakladatelích, a to i českých. Značný prostor je ale věnován i „novodobým“ skautským osobnostem, které možná někteří čtenáři Kapitánské pošty osobně znali či znají.

Pro vodní skauty je ovšem „Čas skautů“ zajímavý i z dalšího důvodu: kromě kapitolky, věnované zakladateli vodáctví u nás, Josefu Rösslerovi-Ořovskému, v knize najdete velké množství obrazových dokumentů, které život a činnost „Comassagery“ připomínají. V tomto článku vám přinášíme několik krátkých ukázek z knihy, a to jak textových, tak obrazových.

„Vodácký příběh Rösslera-Ořovského - Comassagery začíná v roce 1884 obrázkem indiána, který našel v jednom americkém časopise. Indián na něm pádloval v kanoci z březové kůry kanadskou divočinou. Od té chvíle hledal lodě, na které by mohl plout na našich řekách.“

První plavby uskutečnil na maňásku, kterému se v jeho dobách říkalo také „sandolín“. Byla to jednoduchá a protivně vratká lodička s tloušťkou ze tří širokých prken. Vydal se s ní na Berounku, na Orlici a na Labe, ale nebyla to loď, kterou hledal. Veslovací lodě také vyzkoušel a zavrhl. Potřebovaly příliš širokou vodu k záběru dlouhými vesly. Ke krajině, do které plul, byl obrácen zády. Gig a joly byly zas příliš těžké k přenášení přes jezy a příliš velké na horní toky řek.

Hledal dál. Šestnáctého března

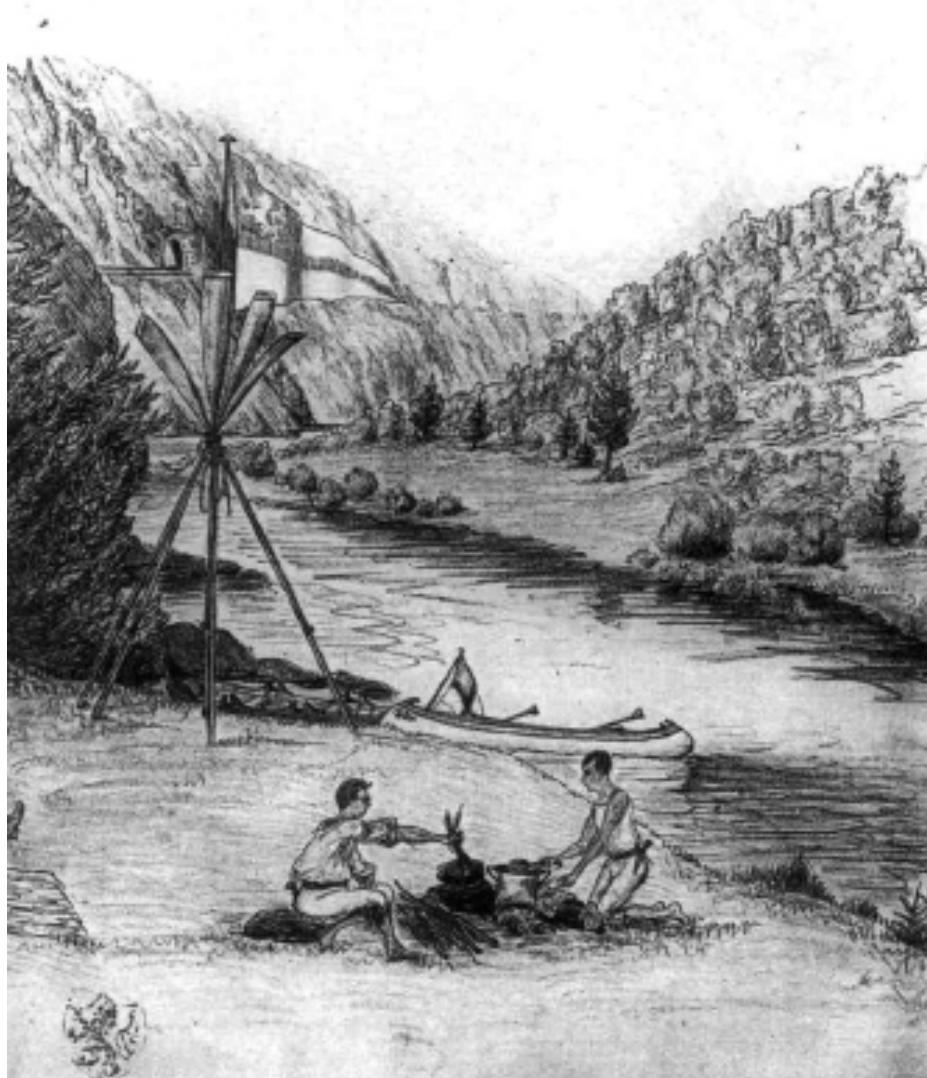
železného, by se mohla potáhnouti buď kůží, neb nějakou nepromokavou látkou.

„Byl to bezvadný nápad - bezvadných nápadů měl vždycky spoustu - jenže nenašel nikoho, kdo by jeho bezvadný nápad uskutečnil, a sám postavit drátěnou loď nedokázal.“

Rössler-Ořovský byl ovšem nejen nadšeným vodákem, ale provozoval také velké množství nejrůznějších dalších aktivit a stal se také proslulým kronikářem. V horských chatách (věnoval se totiž intenzivně také zimním sportům) zakládal staniční knihy, do kterých psal zápisy, verše a doplňoval je kresbami. Založil též kroniku Českého Yacht Klubu, do níž naši první vo-

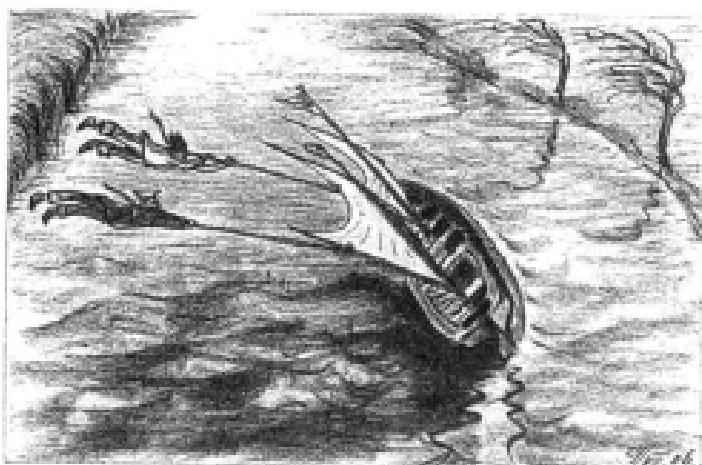
roku 1887 si do svého zápisníku nakreslil model lodi se zdviženou přídí, ke kterému napsal: „Zamýšlím si v létě dátí udělati kostru kanoe z co možná tenkého drátu

Tábořiště „Na Babách“ i s tunelem sázavského vlaku, zakotvená kanoe a gig „Atalanta“, kresba R-O, srpen 1916.

Two men in a boat

Paddle with me Sázavě.

Kresba R-O v kronice ČYK z července 1906, další komentář netřeba.

dáci psali o svých plavbách po našich řekách, kreslili do ní, lepili fotografie a výstřížky z novin. Stejně jako na horách, také na vodáckých tábořištích zavedl „Comassagera“ staniční knihy. Právě díky nim se i dnes můžeme těšit ze zážitků našich předchůdců, prvních českých vodáků.

Do sborníku Českého Yacht Klubu, který vyšel v roce 1931, napsal: „Zapisujte výjezdy, zapisujte se do staničních knih, nalepujte do nich fotografie a vy, kdož jste kreslici neb malíři, věnujte kresbu ku zpestření zápisů... Odejdeme všichni, mnozí dříve, jiní později, zápis však zůstanou! Litera scripsita manet!“

Dlouho se zdálo, že někdejší sta-

niční knihy jsou navždy ztracené. Otto Jankovi se však podařilo mnohé z nich vypátrat, a proto se do historických záznámů můžeme dnes začít i my. Navíc si můžeme prohlédnout i často vtipné obrázky ze starých vodáckých putování - několik ukázek vám nabízíme i u tohoto článku.

Nyní však nechme opět prostor textům z knihy Otto Janky:

Ještě dřív, než Comassagera zapískal nástup první družiny vodních skautů u nás, vyplul na své kanoy do svaté války proti vodákům, kteří pluli v otevřených dřevěných lodičkách - maňáscích.

Obhájci maňásků prohlašovali, že kanoe jsou pro rozmazené jedináčky, kteří se bojí vody. Obhájci

kanoí navrhovali, aby se maňáskáři dali vycpat, protože patří do muzea.

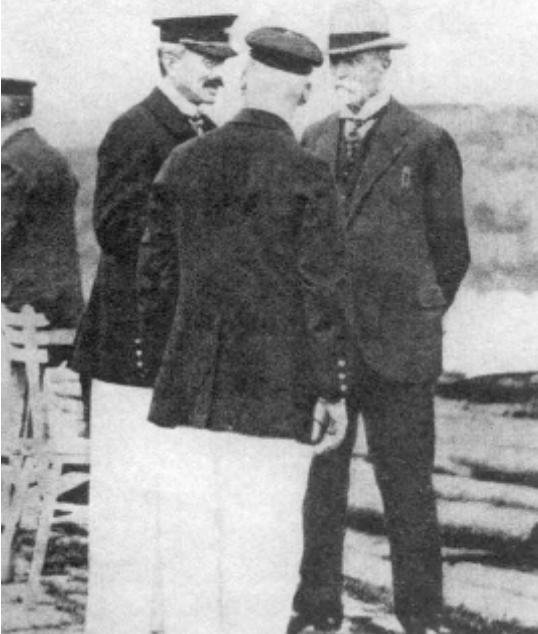
Obhájci maňásků vyčítali kanoistům, že si na řeku oblékají oddílový dres a že jejich největší starostí je udržet puky na kalhotách a že v kapsičce saka nosí bílé kapesníčky. Obhájci kanoí připustili, že maňáskáři dres opravdu nemají, protože bývají oblečení jen do mokrých plavek. Kapesníky taky nemají. Nevadí. Ve všední dny si stejně utírají nosy do rukávů. V neděli však, když vyjedou na řeku jen v plavkách, nemají ani rukávy a oznamuje je proto bezpečně podle nudlí u nosu.

Obájci maňásků se kanoistům posmívali, že s sebou vozí na řeku dokonce i polní kuchyně. Obhájci kanoí upozornili čtenáře na skutečnost, že když maňáskáři nenajdou na řece hospodu, musí k snídani lízat rosu z trávy. A tak dál. Čtenáři novin se mohli umlátit.“

Rössler-Ořovský byl nejen vodák, ale zdatný sportovec i v jiných disciplinách a také zakladatel sportovního života u nás - založil Český Yacht Klub, Český tenisový klub, Bruslařský závodní klub, přeložil a upravil první pravidla fotbalu a hokeje, byl prvním lyžařem u nás, založil Svaz kanoistů království českého, byl sportovním novinářem, sekretářem olympijského výboru a sám také na mnoha me-

Vlevo kresba R-O „Překonávání peřejí v Sázavě“, vpravo „Praha-Píkovice severákem“, obě kresby pochází z kroniky ČYK z roku 1906.

Josef Rössler-Ořovský, zády Vítězslav Pavloušek (člen ČYK) a prezident Tomáš Garrigue Masaryk při závodech ČYK v roce 1919.

zinárodních závodech bojoval.

„Čeští sportovci bojovali na olympijských hrách o medaile. Rössler-Ořovský a Guth-Jarkovský bojovali vlastenecký boj o samostatné Čechy pod olympijsou vlajkou, o samostatnost našeho sportu. Na protesty velice vášnivé: „Je jen Rakousko-Uhersko, žádné Čechy!“ odpovídali: „Olympiáda není soupeřením států, ale soupeřením národů!“

Snad jen několik rádek z jednoho článku Rösslera-Ořovského o dávných olympijských hrách: „Při londýnské Olympiadě... se utvárela naše účast již velmi politicky. Anglická žurnalistika vyzvedla účast starého Kingdom of Bohemia. Rakouské úřady zuřily, Neue Freie Presse přinesla paličský článek, že se vydáváme za samostatný stát... V průvodu do stadionu šli jsme s tabulí Bohemia a červenobílým praporem...“

Všechny uvedené texty i obrázky a mnohem více najdete v knize „Čas skautů“ Otto Janky, kterou je také možné půjčit v některých knihovnách nebo zakoupit v e-shopu TDC.

Závěrem našeho článku o knize „Čas skautů“ a téměř zapomenu-tých památkách na zakladatele

českého vodního skautingu ještě citujme krátkou pasáž, věnující se přezdívkám Rösslera-Ořovského.

„Comassagera bylo jméno kanoе, na které Rössler-Ořovský pro nás objevoval české řeky. Mezi lety 1927-1963 vzpomínali členové ČYK na začátky kanoistiky a lyžování u nás. Některé texty se zachovaly a v nich se také zachovala vodácká přezdívka Rösslera-Ořovského: Comassagera. Sám ji však v zápisech do staničních knih nepoužíval.

Nebyla to přezdívka jediná, protože z jiných vzpomínek se vynořuje také přezdívka „Pepan“.

V knize „Poselství Svatojánských proudů“ od Ivana Hiawathy Ma-káska vzpomíná Jiří Votava - Fixín na Ořovského, který už byl v jeho

dobách úctyhodným starým pá-
nem a často čekal na vodáky
u sebe v Libřici. Říkali mu „Starej
Pecka“, ale říkali mu tak jen když je
neslyšel a určitě s velikou uctivos-
tí, protože dobré věděli, že připlul
do Libřice z vodáckého bájesloví...“
připravil Pavlík

Letní tábor 2. skautského oddílu „Vodní Dvojky ČYK“ v roce 1916.

Mokré dějiny zemí koruny české

IV. část: KDO DAL NAŠIM ŘEKÁM JMÉNA

Na konci mladší doby kamenné ve 3. tisíciletí př. Kr. u nás už lidé opevňovali vyvýšená návrší a zpracovávali kovy. Byli chytří a již se nebáli svých mrtvých a nesvazovali je při pohřbu do kozelce, aby neškodili. Své zesnulé pochovávali se vším, co se jim za živa líbilo a chutnalo, a pro jistotu na ně navršili mohylu, případně spálili a úctu věnovali až jejich popelu v urnách na popelnicových polích.

V 2. tisíciletí už byli tak zručními metalurgy, že bronz pro ně nebyl neobvyklým, a mohli si dovolit

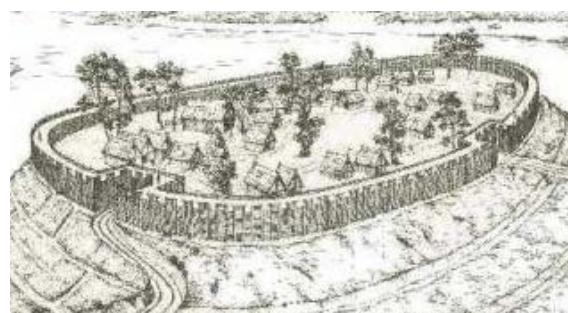
jím plýtvat. Bojovníky pochovávali i meče a štíty, ženy s ozdobami, řetězy, soškami a tak. Byli současníky Chetitů, egyptské Nové říše, starozákonních Židů a rozkvětu Mykén a Théb.

První datum, které se historicky váže k našim zemím, je rok 775 př. kr. Toho roku se na pláních u Černého moře pohnuli Skytové, jim uhnuli Kimmerijci a jim zase Trákové. Na našem území přibývalo mohyl, což znamená, že bylo více válečníků a více důvodů je pohřbívat. Lidi u nás bydlící nazýváme podle jejich výrobků – lid zvoncových pohárů, šňurové keramiky, popelnicových polí, ale od Římanů víme, že to byli Keltové, po latinskú

Galové.

Po celé střední Evropě, tedy i v jižních Čechách a na severní Moravě, si stavěli opevnená hradiště – oppida (Stradonice u Berouna, Závist u Zbraslaví, Hrazany, Třísov u Českého Krumlova, Zvíkov, Staré Hradisko u Prostějova, Hostýn a mnoho menších). Rozvinuli zemědělství, hutnictví, slévačství, emailérství, znali železné radlice a kamenné rotační mlýnky, rýžovali zlato na Otavě, razili mince, vyráběli sklo, těžili rudy a tuhu.

Keltové nebyli žádná mejdlíčka a s radostí a ochotně se pokoušeli zlikvidovat velmocenský Řím. Kolem roku 440 př. Kr. překročili Alpy, r. 387 dobyli Řím kromě Kapitolu,

r. 299 zničili římské vojsko u Clusia a teprve v r. 295 dostali na frak u Sentina. Dalších sto let plánovitě vyklízeli Apeninský poloostrov. Když kmenu Bojů Římané zničili základnu Bononii (dnešní Bologna), odešli tito znechuceně na severovýchod do české kotliny, řídce osídlené jejich příbuznými.

V našich zemích jsou jmenováni r. 113, kdy odrazili nápor germánských Timbrů. Dali české kotlině název Domov Bojů (Boiohaemum, odtud Bohemia, Prix Bohemia, Turné Bohemia, Crystal Bohemia, Sekt Bohemia a mnoho hotelů Bohemia).

Na Moravě tehdy žili Voloskové (Tektoságové), o nichž píše Caesar, že jsou lid statečný a nikoli bezvýznamný. Jejich jméno se zachovalo ještě v dobách slovanských jako Valachové (viz Valašské království B. Polívky).

Někdy kolem roku 10 – 8 př. Kr. keltští náčelníci rozvážně emigrovali před germánskými Markomany dílem k Budapešti, dílem k Řeznu a pak k Paříži.

Remeslníkům a zemědělcům se ale rodnou hroudu a rudná naleziště opustit nechtělo. U vědomí své

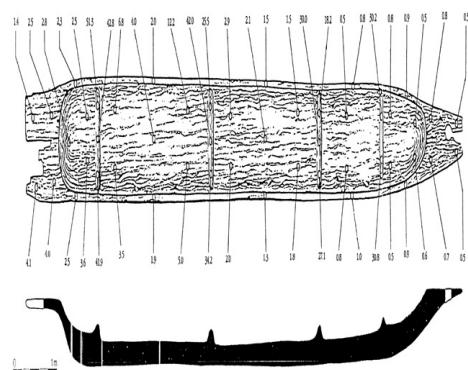
ekonomické převahy nad neprodukujícími válečníky vytrvali a nové příchozí etnický vcucli. Po několik dalších století je těžko rozlišitelný výtvar germánský od keltského, protože technická a technologická vyspělost Keltů zde zůstala, stejně jako místopisná jména, hlavně řek, kterých se Keltové drželi.

Keltové mohou za to, že Vltava je považována za přítok Labe, a ne obráceně, ačkoli je Vltava zřetelně delší a u soutoku má vyšší průtok. Labe je jediná česká řeka, jejíž název není v ženském rodě. Jeho jméno bývá odvozováno z alb- bílý, ale keltsky elb je velká voda. Ohře je keltsky lososová, Jizera prudká, Vltava divoká, Mže bažnatá, Morava močál, Nisa šikmá, Úpa řeka, Metuje prostřední.

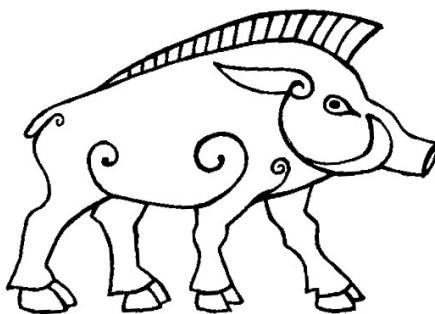
Jizera má svou sestru Isére v jižní Francii, Ysar v Belgii, Isar v Bavor-

sku, Eire ve Skotsku, slovo jezero má stejný základ. Mže má stejný základ jako belgická Maase, Morava jako maďarská Mara, Ohře jako Eger ve Švábsku, Agger v severním Brabantsku či Agira u Verdunu.

Sudety značí pohoří kanců, které Keltové rádi zobrazovali a modelo-

Toto zapomněli u Mohelnice...

vali, ale hlavně si na nich pochutnávali. Při hostinách náležela králi noha, královně kýta, vozkovi hlava, vítězi v zápasu stehno, atd. Pili dovozové víno a domácí pivo.

Poseidonius chválí jejich čistotu, ale vytýká jim hltavost. Podle Strabona Keltové milovali boj a dobrodružství stejně jako zábavu a hodování. Jejich výmluvnost hraničila s upovídáností. Zastavo-

vali pocestné a kupce a vyzvídali vše o těch krajích, odkud přišli. Získané zprávy často zveličovali. Své náčelníky volili, ale moc neposlouchali. Podle Caesara to byl lid vrtkavý toužící po stálých novotách, avšak způsobilý napodobit vše, co viděl a čemu se přiučil, potrpěl si na slávu a lesk.

Keltové jako první v Evropě nosili kalhoty. Kolem krku nosili jakési hodnotní označení – torques neboli nákrčník. To byla původně šňůra, později kovová rozevírací obroučka. A vynalezli zavírací špendlík (sichrhajtsku).

Shrňme to:

Vepřo-knedlo-zelo, upovídánost, zvědavost, pokukování po cizích a opičení, přehánění, řemeslná dovednost, touha po slávě a oslavách, odmlouvání politikům, Jizera, Labe, Ohře, ...

Já myslím, že jsme v keltském Boiohaemu dodnes.

Příště: Hej, Slované!

Vezír

Sea Scout Summer Camp Jamboree

Dear Fellow Scouts,
zasílám vám pozvání k účasti na Sea Scout Summer Camp Jamboree, které se bude konat 3.-8. července tohoto roku v Izraeli v krásném středomořském historickém městě Acre, kde spolu po staletí žijí Židé a Arabové.

Tento letní tábor bude velmi atraktivní a zajímavý. Rozelezte, prosím, tyto informace ve své skautské organizaci a dejte mi vědět co nejdříve odhad počtu

vodních skautů z vaší země, kteří by měli zájem se připojit k této zábavné skautské události.

Na základě čísel, které od vás dostanu, budu schopný poslat detailnější program zahrnující přesné termíny.

Celkové náklady na celý pětidenní tábor činí 400 eur a zahrnují vše: cestování do a z Acre, 3-5 jídel na den, školení, veškeré potřebné vybavení pro činnosti na moři, výlety podél severního pobřeží Izraele atd. Částka nezahrnuje náklady na let a osobní pojištění pro každého účastníka.

Pokud vaši skauti mají zájem cestovat po Izraeli před nebo po táboře (Jeruzalém, Nazaret, Galilejské

jezero, Mrtvé moře), jsme schopni pro vás vytvořit plán včetně propočtu nákladů.

Doufám, že teď máte všechny potřebné údaje, abyste mohli nalákat další skauty a připojit se k nám na krásné letní Jamboree.

Děkuji za spolupráci. Byl bych rád, kdybych mohl mnoho z vás pohostit i při mnoha jiných skautských akcích plánovaných v Izraeli.

Yours in scouting,
Amos

Dr. Amos J. Simon
International Commissioner
The Israel Boy & Girl Scouts Federation
Cell: 972-54-244-0274
Email: amosimron@yahoo.com

Jak zapojit výcvik záchrany lodě do programu

Máme tu konečně jaro, což znamená další říční kilometry do našich deníků, tabulek a zápisů. Pouští se přehršle řek, říček a potoků, chystá se plno výprav s dětmi i bez nich. A přestože vodu všichni milujeme, ne vždy je k nám milosrdná - ne vždy se vydaří náklon, ne vždy odhadneme, jak moc nás to „zalije“. Je proto důležité vědět a hlavně nacvičit, co dělat, když se „uděláme“!

Mořští vlci jistě vědí, co si počít, ale co mořská vlčata či žabičky? Zde máte pár tipů na program na vodě. Symbolický rámec (či prostě jen hru, které posádky zachrání svého člena dřív atd.) si jistě ušijete dle potřeb vašeho programu na míru. Pro představu lze použít pirátské téma, kdy je posádka přepadena a ozve se: „Muž přes palubu!“ Úkoly jsou nabíledni:

1) Vylovit převrženého plaváčka z vody do pramice (raftu, kánoe), posléze zachraňovat loď, pádla a jiné hmotné statky. (Nutno dodržovat pořadí!)

2) Dovléct plaváčka za kánoí či kajakem ke břehu (plaváček se chytne zádi lodě).

3) Pomoci „voru“, který vznikne spojením několik kánoí vedle sebe, lze také dostat plaváčka do bezpečí.

4) Starší a zkušenější děti mohou vyzkoušet z lodi pro plaváčka skočit do vody a pokusit se ho bezpečně dopravit zpět k lodi či na břeh. (Bezpečné skoky a pády do vody je třeba předem nacvičit např. v ba-

zenu; stejně tak záchrana osob a věcí.)

5) Další možností je, že z pramice (raftu, kánoe) vyskočí plaváček uvázáný na laně, doplave pro kořist, pádlo, barel nebo jiného plaváčka a posádka lodi si jej na laně dotáhne zpět na palubu. Toto však trénujte pouze na klidné vodě.

6) Není špatné, když si děti vyzkouší převrženou loď přitáhnout ke břehu a vylít z ní hektolity vody (ztepilí a svalnatí ani nemusí s kánoí na břeh), rozvíjí se tak jejich týmová spolupráce, na kterou je nejen na vodě třeba dbát.

Pamatujte, že záchrana lze provádět z vody nebo ze břehu, a to buď do lodě, nebo tažením či dostrkáním plaváčka ke břehu. Dále zkuste nacvičit házení záchranného kruhu, házečky, lana a dalších pomůcek k tomu určených. Člověka je možné z vody dostat i pomocí pádla či klacku.

Neopomíjte, že k záchrani lodi a její posádky někdy - bohužel - patří i poskytnutí první pomoci, proto před tím, než vyrazíte na vodu,

proberte s dětmi základy resuscitace, vyzkoušejte si cvičný hovor na linku tísňového volání apod. Dále můžete zapojit i morseovku, světelné signály, volání SOS či MAYDAY (mimochodem stojí za to zmínit i původ těchto slov).

FOTO ZDENĚK MATERNA - ZDENDA

Dodržování bezpečnosti nemusím, doufám, zdůrazňovat (viz příslušné vyhlášky a zdravý rozum).

*Hlavní myšlenku poskytl Fialík,
sepsal Tom*

FOTO ZDENĚK MATERNA - ZDENDA

25. - 27. 5.

V CAJOVÁ PLAVBA

DALEŠICKÁ PŘEHRADE - LAVÍČKY

Špatný čaj je cesta
k temné straně!

WWW.CAOVKA.ZLUTAPONORKA.COM

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS

číslo 23, březen 2012

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Kapitánskou poštu dostávají emailem všichni registrovaní kapitáni oddílů vodních skautů, krajští kapitáni a činovníci HKVS. Pokud si přejete být zařazeni do databáze příjemců, či z ní naopak vyřazeni, pošlete své jméno, oddíl, přístav (středisko) na adresu kp@skaut.cz. Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel je k dispozici také na webových stránkách HKVS.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

Do tohoto čísla přispěli: Pavel Bár - Pavlík, Vladimír Cvrček - Vezír, Kateřina Kaderová - Liška, Dita Kubátová - Dytta, Tomáš Nechvátal - Tom, Dr. Amos J. Simon • **Foto na titulní straně:** Václav Zedínek. • **Fotografie uvnitř čísla:** Zdeněk Materna - Zdenda, Lukáš Jurda, Jiří Hais - Digi, Jan Hrnčíř - Marbuel

Redakční rada: členové Hlavního kapitanátu vodních skautů. • **Šéfredaktor čísla:** Tomáš Nechvátal - Tom.

Jazykové úpravy a korektury: Tomáš Nechvátal, Helena Káňová - Liška, Renata Čížková - Renča. • **Sazba:** Václav Černík - Vašek.

• **E-mailové rozesílání:** Michal Hoznedl - Bobr.

Uzávěrka prosincového čísla 31. března 2012.

PŘIHLÁŠKA NA SKARE 2012

SKARE 2012 se koná ve dnech 27.-29. 4. 2012 na skautské základně Přístavu „SEDMIČKA“ Pardubice na Seči.

Sraz se předpokládá v pátek 27. 4. 2012 kolen 15.00 hodin.

Ubytování je možné jak ve vlastních stanech, tak i na pokojích ve vlastních spacích pytlích. Kapacita pokojů je však omezená, a proto bude rozhodující včasné zaslání přihlášky.

Vítěz minulého ročníku pošle, nebo přiveze putovní cenu. Stravné na celou akci je stanovenno ve výši 200 Kč.

Ubytování po celou akci

- ve stanech 40 Kč/osoba,
- v chatce 60 Kč/osoba.

Startovné za 1 přihlášenou lod' do závodu činí 20 Kč.

Přihlášku rádně vyplněnou je nutné podat do 20. 4. 2012 na adresu:

Jaroslav Vondra, Ke Kamenci 1604, Pardubice 530 03, nebo mobilem na č. 723344700, nebo e-mailem: javon@volny.cz.

PŘIHLÁŠKA

Přístav----- oddíl-----

Den a čas příjezdu-----

Počet účastníků-----

Ubytování:

Ve stanech	27. 4.	28. 4.	v chatce	27. 4	28. 4.
------------	--------	--------	----------	-------	--------

Stravování

27. 4.	večeře			
28. 4.	snídaně	oběd	večeře	
29. 4.	snídaně	svačina		

Nehodící se, prosím, škrtněte!

